

Document finalizat

Cod ECLI: ECLI:RO:CABUC:2020:177.000467

Dose nr. 259/2/2020

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IX-A CONȚENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR. 467

Ședința publică de la 22 iunie 2020

Curtea constituită din:

Președinte: CARMEN ANDREEA NECULA

Grefier: CARMEN FLORENȚA MOLDOVEANU

Pe rol se află judecarea acțiunii în contencios administrativ și fiscal formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâțul BĂRBOSU STELIAN, având ca obiect „constatarea calității de lucrător/colaborator al Securității”.

La apelul nominal făcut în ședința publică au răspuns reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, prin consilier juridic, cu delegație la fila 9 dosar, și pârâțul Bărbosu Stelian, care se legitimează cu carte de identitate, având datele consemnate în caietul grefierului de ședință.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Curtea procedează la verificarea competenței generale, materiale și teritoriale pentru soluționarea cauzei, conform art. 131 Cod procedură civilă.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită să se constate că această instanță este competentă să soluționeze cauza.

Pârâțul lasă la aprecierea instanței.

Curtea constată că este competentă general, material și teritorial să soluționeze cauza în temeiul OUG nr. 24/2008.

Nemaifiind cereri sau excepții prealabile, acordă cuvântul părților asupra probatoriului.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită proba cu înscrisuri, cele depuse la dosar.

Pârâțul arată că este de acord cu încuviințarea probei solicitate de reclamant. În ceea ce îl privește nu are înscrisuri de depus.

Curtea, după deliberare, încuviințează pentru reclamant proba cu înscrisuri apreciind că este admisibilă și conduce la soluționarea cauzei. Având în vedere că nu mai sunt cereri de formulat, probe de administrat, constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul, prin consilier juridic, solicită admiterea acțiunii, așa cum a fost formulată, și constatarea calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât, în baza probelor depuse și administrate în prezenta cauză.

Pârâțul arată că a făcut armata la securitate și a fost cooptat de organele de securitate. A dat o informare cu privire la doi colegi de cult penticostal, după acest moment nu a mai dat nicio informație. La dosar este o listă cu persoane pe care nu le-a reclamat. Se consideră o victimă a metodelor folosite la acea vreme. Nu solicită cheltuieli de judecată.

Curtea declară dezbaterile închise și reține cauza în pronunțare.

CURTEA

Deliberând asupra cauzei civile de față, constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul acestei instanțe sub nr. 259/2/2020, la data de 20.01.2020, reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității a solicitat ca, prin hotărârea ce se va pronunța, să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâțul Bărbosu Stelian.

În motivare, reclamantul a arătat, în esență, că verificarea pârâtului a fost declanșată în baza art. 3 lit. g), coroborat cu art. 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere funcția sa de consilier local în cadrul Consiliului local Zvoriștea, județul Suceava, ce stabilesc obligația Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (C.N.S.A.S.) de a verifica din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h) din același act normativ.

Așa cum rezultă și din cuprinsul notei de constatare nr. DI/1/494/15.03.2019, dl Bărbosu Stelian a activat în calitate de colaborator în perioada 1978-1989, cu numele conspirativ de colaborator „Bercea Ioan”, fiind recrutat cu angajament, datat 29.09.1978, întocmit și semnat olograf indescifrabil, de către I.J.S Suceava, vol. 1, f. 2 (dosar nr. R 364771, vol. 1, f. 1-1 v, 2).

Pe parcursul colaborării cu Securitatea, acesta a furnizat informații prin care se denunțau activități potrivnice regimului totalitar comunist, precum apartenența și activitățile desfășurate în cadrul unor grupări religioase, existente în nota Informativă din 27.11.1989 (dosar nr. R 364771, vol. 2, f. 4).

Analizând informațiile furnizate de către pârât reclamantul apreciază că acestea vizează îngrădirea dreptului la viață privată (art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice) și a dreptului la libertatea conștiinței și a religiei (art. 30 din Constituția României din 1965 și art. 18 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice).

Reclamantul a arătat că din nota informativă, datată 27.11.1979, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „Bercea Ioan”, pârâtul informa Securitatea în legătură cu numiții G.N. și A.P., referitor la apartenența și activitățile desfășurate în cadrul unor grupări religioase, și anume:

> „Vă informez că la IM Suceava lucrează în calitate de lăcătuș mecanic numitul G.N. căsătorit are 2 copii. Acesta face parte din cultul pentecostal luând parte la adunările ce se țin duminica. La locul său de muncă este un element corect se preocupă de rezolvarea sarcinilor de serviciu. Este supus, ascultător, iar atunci când este solicitat să vină la lucru duminica vine fără să comenteze negativ acest lucru. În cadrul echipei în care lucrează este în relații cu A.P. de asemeni membru pentecostal și care de asemeni are purtări bune. Atât G.N. cât și A.P. nu au adus materiale cultice în întreprindere și nu am observat ca să atragă în cult alte persoane.” (dosar nr. R 364771, vol. 2, f. 4).

În acest context, reclamantul a învederat că Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat, în jurisprudența sa în această materie, că informațiile referitoare la apartenența unei persoane la o grupare religioasă, în condițiile în care „ideologia regimului comunist era Incompatibilă cu noțiunea de religie” (Decizia nr. 1477/11.03.2011), reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist, iar denunțarea acestei apartenențe îndreptățește reținerea calității de colaborator al Securității.

Reclamantul a mai precizat că, pe baza informațiilor furnizate cu sollicitudine de către pârât, ofițerii din cadrul Securității au dispus următoarele:

Nota ofițerului: Se va trimite în copie la Serv. II,, (dosar nr. R 364771, vol. 2, f. 4).

Totodată, în mapa anexă (vol. 2 al dosarului de rețea) se află un opis cu materialele furnizate de pârât Securității, pe linie de investigații, iar informațiile s-au exploatat la Serviciul „S” și la Serviciul III, din anul 1978 până în anul 1986.

Reclamantul a mai arătat că și condiția ca informațiile să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului este asigurată deoarece nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări precum cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări.

Pârâtul nu putea să cunoască în momentul redactării notelor informative dacă Securitatea avea sau nu cunoștință de situațiile pe care acesta urma să le denunțe. Atât timp cât pârâtul nu a luat în calcul și ipoteza în care Securitatea nu ar fi cunoscut situația denunțată, rezultă că pârâtul nu a menajat interesele persoanei denunțate, nu a avut o atitudine precaută și nici de protejare a celui denunțat.

Prin urmare, nesocotind interesele celui denunțat, pârâtul a vizat îngădirea dreptului la viață privată în privința celui denunțat, atât timp cât a acceptat că persoana denunțată putea să facă obiectul unor investigații suplimentare ale Securității, ca rezultat al denunțului său.

Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delatările sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată, a dreptului la libertatea conștiinței și a religiei) și, prin urmare, a vizat această consecință.

Îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, prin delatările pârâtului, a avut loc la momentul furnizării informațiilor către Securitate: măsurile luate subsecvent de către securitate demonstrează doar depășirea condițiilor legale, iar nu îndeplinirea condițiilor legale.

În drept, reclamantul a invocat: art. 3 lit. g), art. 5 alin. 1, art. 2 lit. b), art. 8 lit. a) și art. 11 alin. (1) ale O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. (1) și art. 35 alin. (5) lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194 din noul Cod de procedură civilă.

La data de 05.03.2020 pârâtul Bărbosu Stelian a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În apărare, pârâtul a arătat existența câtorva aspecte prin care a ajuns să semneze un angajament la securitate și contextul în care l-a dat. Astfel, a precizat că, în perioada respectivă (1978) era coleg de muncă cu cele două persoane la care face referire reclamantul la pag. 3, context în care securitatea a încercat să îl recruteze. Cum la început a fost reticent, lucrătorii securității au trecut la constrângeri prin amenințări atât către pârât, cât și asupra familiei în sensul pierderii locului de muncă.

Pârâtul solicită să nu se ignore contextul social, puterea și influența securității în statul român din acea perioadă în care instituția securității avea toate pârghiile de a condiționa persoanele de care erau interesate să lucreze pentru ei și consecințele extrem de negative în cazul în care acestea se opuneau.

În acest context de constrângere și amenințare pârâtul a încheiat angajamentul din 29.09.1978, iar afirmațiile că a furnizat informații prin care ar fi denunțat activități potrivnice regimului totalitar precum și apartenența și activități desfășurate în cadrul unor grupări religioase sunt total eronate și nereale.

Pârâtul a arătat că acțiunea reclamantului este contradictorie și neclară, întrucât 99% se bazează pe cele afirmate de un lucrător al securității (așa cum reiese din nota de constatare) fără să existe nicio altă dovadă în sensul celor susținute de reclamant, singurul act fiind o singură notă de informare prin care pârâtul nu aduce nicio atingere apartenenței la un grup religios a vreunei persoane.

În opinia pârâtului, este total inadmisibil ceea ce se susține de reclamant prin acțiune, se deformează într-un mod inacceptabil realitatea, nota de informare nu conține niciun element de negativitate față de cele două persoane, dimpotrivă sunt descriși în termeni pozitivi, iar simpla mențiune că aparțin cultului penticostal nu are cum să fie o atitudine potrivnică regimului comunist.

E posibil ca reclamanta să nu cunoască faptul că cultul penticostal era un cult recunoscut și acceptat în perioada comunistă, iar apartenența la un asemenea cult nu poate fi tratat ca fiind "neagreat" de regimul socialist din România, un regim totalitar nu funcționează pe sistemul "agreat" - "neagreat", ci acceptat sau nu, iar cultul penticostal era "agreat" de către regimul din România din aceea perioadă, mai ales când se primeau valută și donații din străinătate de care beneficia statul în primul rând.

Pârâtul a menționat și că cele două persoane menționate în acțiune nu au avut nici un fel de consecință negativă, nici pe linie profesională sau socială ori a apartenenței la cultul penticostal, neexistând nici la acțiune vreo dovadă contrară, prin urmare nu au fost îngădite, afectate cu absolut nimic drepturile și libertățile fundamentale ale omului, astfel susținerile reclamantului sunt total nereale.

Pârâtul a mai precizat că acțiunea este contradictorie și nesuținută în fapt și de drept încercând să inducă în eroare instanța de judecată prin interpretarea forțată și nelegală, dar și că nu a cunoscut niciodată și nu a dat informații despre persoanele specificate în nota de constatare DI/I/494/15.03.2019.

Pârâtul a arătat că, pentru a se constata colaborarea cu Securitatea este nevoie de două condiții întrunite cumulativ: informațiile furnizate Securității sunt de așa natură încât să fie încălcate drepturi ale omului prin furnizarea respectivelor informații; a doua condiție, precizată explicit și expres de lege, este ca persoana care a transmis informații să fi denunțat atitudini potrivnice regimului comunist, ceea ce în cazul pârâtului nu este dat.

În drept pârâtul a invocat dispozițiile art. 205 cod procedură civilă.

Curtea a încuviințat în cauză proba cu înscrisuri, în temeiul prev. art. 258 rap. la art. 255 C.pr.civ.

Analizând actele dosarului, instanța constată acțiunea ca fiind întemeiată, urmând a o admite astfel cum a fost formulată, pentru următoarele considerente:

Dispozițiile art. 2 lit. b) ale Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 24/2008, privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, definesc noțiunea de colaborator al Securității ca fiind „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”. Totodată, conform tezei finale a aceluiași text de lege „Colaborator al Securității este și persoana care a înlesnit culegerea de informații de la alte persoane, prin punerea voluntară la dispoziția Securității a locuinței sau a altui spațiu pe care îl deținea, precum și cei care, având calitatea de rezidenți ai Securității, coordonau activitatea informatorilor”.

Din înscrisurile existente la dosar, reiese că pârâtul a furnizat informații Securității, iar acestea se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, fiind prin urmare îndeplinită prima condiție impusă de dispozițiile art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008.

Pârâtul Bărbosu Stelian, născut la 18.05.1950, în localitatea Zvoriștea, jud. Suceava, fiul Iul Haralambie și Agripina, domiciliat în sat Șerbănești, comuna Zvoriștea, județul Suceava, a colaborat cu Securitatea, primind numele conspirativ „Bercea Ioan”, astfel cum rezultă din angajamentul redactat și semnat personal de pârât la data de 29.09.1978 (f. 21), al cărui conținut nu a fost contestat.

Totodată, din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/494/15.03.2019 (f. 10-14) și din înscrisurile anexate, se reține nota informativă, datată 27.11.1979 (f. 24-25), întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „Bercea Ioan”, identificată în dosarul nr. R 364771, vol. 2 (cotă CNSAS), prin care pârâtul informează:

„Vă informez că la IM Suceava lucrează în calitate de lăcătuș mecanic numitul G.N. căsătorit are 2 copii. Acesta face parte din cultul penticostal luând parte la adunările ce se țin duminica. La locul său de muncă este un element corect se preocupă de rezolvarea sarcinilor de serviciu. Este supus, ascultător, iar atunci când este solicitat să vină la lucru duminica vine fără să comenteze negativ acest lucru. În cadrul echipei în care lucrează este în relații cu A.P. de asemeni membru penticostal și care de asemeni are purtări bune. Atât G.N. cât și A.P. nu au adus materiale cultice în întreprindere și nu am observat ca să atragă în cult alte persoane.”

Examinând conținutul informațional al acestei delațiuni, Curtea apreciază că relatările referitoare la apartenența unei persoane la o grupare religioasă, în condițiile în care ideologia regimului comunist era incompatibilă cu noțiunea de religie, reprezenta o atitudine potrivnică regimului comunist, iar denunțarea acestei apartenențe îndreptățește reținerea calității de colaborator al Securității. Trebuie admis, așadar, faptul că denunțarea apartenenței la grupări religioase neagreate de regimul comunist nu poate fi calificată altfel decât ca denunțare a unei atitudini potrivnice regimului comunist.

Prin urmare, Curtea constată că aspectele relatate de pârât au evidențiat în esență poziția ostilă/atitudinea dușmănoasă a celui urmărit față de politica partidului și statului, a conducerii

acestora, față de regimul comunist, vădind interesul pentru opiniile celui vizat relativ la aspectele menționate, pentru anturajul acestuia, pentru opiniile și opțiunile religioase și politice ale acestuia.

Acest interes, pus în practică prin informarea organelor Securității, coroborat cu urmările ce ar fi putut fi antrenate împotriva celui vizat probează un mecanism specific de supraveghere polițienească extrem de intrusiv în viața privată a celui urmărit și o grevare a dreptului la viață privată, a exercitării libertății de exprimare, de opinie și de conștiință, a libertății religioase, adică exact a acelor libertăți care conturează personalitatea unui om, care dau măsura demnității acestuia, grevare care – în raport de sistemul de valori al fiecăruia dintre cei vizați – poate echivala cu o suprimare efectivă a acestor libertăți.

Această conduită a pârâtului, ce a implicat urmărirea vieții unei alte persoane dar și opiniile acesteia, precum și relatarea acestora și a discuțiilor purtate, constituie activități prin care s-au suprimat/îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, și anume: *dreptul la viață privată*.

Așa cum reiese din documentele anexate, activitatea pârâtului se remarcă prin acțiuni ce au ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, respectiv dreptul la viața privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

De altfel, Curtea mai reține că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliției politice, ca activitatea acesteia să fi adus efectiv atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi și libertăți și să fi fost aptă să le aducă atingere.

În consecință, instanța reține că și *a doua condiție prevăzută de dispozițiile art. 2 lit. b) din OUG 24/2008 este îndeplinită în sensul de a fi vizată îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului*, și anume prin informațiile furnizate organelor Securității, pârâtul a adus atingere dreptului la viață privată.

Cu privire la apărările formulate de pârât, Curtea reține că și o singură notă informativă este suficientă pentru constatarea calității de colaborator al Securității întrucât legea nu distinge, prin norma legală în discuție nu este prevăzută exclusiv activitatea amplă de informare a organelor Securității. Implicarea pârâtului este prin urmare suficientă în opinia prezentei instanțe pentru reținerea în persoana sa a calității de colaborator al Securității.

În ceea ce privește susținerea pârâtului privind constrângerea exercitată de lucrătorii Securității, Curtea reține că nu s-a dovedit o astfel de împrejurare de fapt, sarcina probei revenindu-i pârâtului potrivit dispozițiilor art. 1169 C.civ. din 1864, în vigoare la data faptelor în cauză.

Pârâtul nu a dovedit prin probele administrate că ar fi fost amenințat cu un rău de natură să îi producă o temere care să îl determine să încheie un act pe care nu l-ar fi încheiat și, cu atât mai puțin, nu s-au dovedit amenințările pe parcursul întregii perioade în care a furnizat informații.

Pe de altă parte, și dacă apărările astfel cum au fost formulate ar fi fost dovedite, acestea nu ar fi justificat respingerea cererii de chemare în judecată întrucât cazul învederat de pârât nu reprezintă o cauză de exonerare având în vedere vârsta și capacitatea de discernământ a acestuia.

În acest sens, se rețin dispozițiile art. 2 lit. b tezele a II-a și a III-a din OUG 24/2008, în conformitate cu care:

„Persoana care a furnizat informații cuprinse în declarații, procesele-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată, nu este considerată colaborator al Securității, potrivit prezentei definiții, iar actele și documentele care consemnau aceste informații sunt considerate parte a propriului dosar. Persoanele care, la data colaborării cu Securitatea, nu împliniseră 16 ani, nu sunt avute în vedere de prezenta definiție, în măsura în care se coroborează cu alte probe”.

Întrucât cauzele de exonerare sunt expres și limitativ prevăzute de lege, instanța nu poate primi apărările pârâtului în sensul că acesta ar fi fost constrâns să furnizeze informații.

Contrar apărărilor pârâtului, situația cultelor religioase a fost una extrem de dificilă în perioada comunistă, în care singura „religie” ce trebuia propovăduită era filozofia materialist-dialectică. În aceste condiții, chiar și cultului ortodox, aflat într-o poziție privilegiată în raport cu autorități i-au fost impuse o serie de obligații față de regim, în așa fel încât manifestările religioase să nu depășească intimitatea lăcașului de cult și să nu interfereze cu propaganda ateistă.

Cu atât mai mult, în cazul cultelor religioase minoritare, se poate prezuma că informațiile transmise către Securitate au avut efecte extrem de negative asupra acestora. În speță, caracterul intrusiv al activităților Securității este dovedit cu măsurile suplimentare dispuse de ofițerul de securitate: Se va trimite în copie la Serv. II.

Pentru aceste considerente, fiind îndeplinite toate condițiile legale evocate anterior, instanța apreciază că prezenta acțiune este întemeiată, urmând a o admite în temeiul art. 11 rap. la art. 2 lit. b din OUG 24/2008.

În consecință, va constata calitatea de colaborator al Securității în privința pârâtului.

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA I *Centrul Incur Admin Local* **ÎN NUMELE LEGII**
HOTĂRĂȘTE

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat

în dosarul acestei instanțe Nr. *25/2020*

Admite cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul BĂRBOSU STELIAN, cu domiciliul în, județul Suceava.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu recurs în termen de 15 zile de la comunicare, cererea urmând a se depune la Curtea de Apel București.

Pronunțată astăzi, 22.06.2020, prin punerea soluției la dispoziția părților, prin mijlocirea grefei instanței.

Președinte,
Carmen Andreea Necula

Grefier,
Carmen Florența Moldoveanu

Red. NCA 4 ex. 21.08.2020

S-a anulat chitanța/foaia de vărsământ Nr.
Sutele în sumă de lei

GREFIER ȘEF,

seful grefei prin nercurare la data de 16.09.2020.

(408.584)

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

